

Intervju med Joakim

Vad tycker personer som bor i Bostad först om modellen och vad vill dom skicka med till verksamheterna?

Joakim: "Det är inget daltande i Bostad först."

Efter att ha bott i lägenheter i andra hand och försökslägenheter genom socialtjänsten har Joakim äntligen landat i en lägenhet som han fått via Bostad först. Han tycker skillnaden är stor jämfört med tidigare boendeinsatser.

– Det är inget daltande i Bostad först, man får raka besked om vad som gäller och sedan är det upp till mig. Det är mer respektfullt, man blir behandlad som en kompetent människa som faktiskt kan något och man blir inte nedtryckt, säger Joakim.

Uppsagd från flera försökslägenheter

När Joakim flyttade från sin barndomsstad till nuvarande storstadsområde i 20-årsåldern bodde han i olika lägenheter, oftast via andrahandskontrakt, och efter en period i fängelse blev han hemlös. Genom åren har han försökt få till en stabil boendesituation med stöd från socialtjänsten, främst utifrån den så kallade boendetrappan, men utan önskat resultat. Under sex år bodde han i två olika försökslägenheter men blev uppsagd i båda fallen. Grannarna klagade på spring och stök, och att det bodde missbrukare i trappuppgången.

– Boendetrappa fungerar inte för mig. Den modellen med sina krav på nykterhet och kontroll där någon annan bestämmer när jag ska vara inne, när och var jag får röka med mera är som gjord för att misslyckas i, säger Joakim.

Bostad först – vägen till metadonprogram och längtan efter jobb

Sen över ett år tillbaka bor Joakim i en lägenhet han fått via Bostad först. När han läste om Bostad först i tidningen kände han direkt att han ville prova. Trots att han inte hade några möbler utan sov på golvet i början tyckte han det var otroligt skönt att flytta in.

– I Bostad först är man som vem som helst. Jag trodde inte det var sant att kunde finnas något sådant i Sverige, alltså där man fortfarande kunde missbruka men ändå få stöd. Det går inte att sluta med missbruk när man bor på gatan. Man blir utkastad överallt. Här är det på ett helt annat sätt. Jag ingår nu också i ett metadonprogram. Jag har börjat göra en massa saker och längtar efter att börja jobba. Det kanske fortfarande är möjligt att tjäna ihop till en liten pension, säger Joakim.

Behov av nya sociala sammanhang och stöd

Joakim är nöjd med Bostad först men ett tag efter att han flyttat in kände han sig ensam. För honom är sammanhang där han kan träffa andra viktigt. Nu undersöker han tillsammans med några andra som bor i Bostad först möjligheten att starta en stödtelefon där personer i liknande situation kan prata med någon som själv har haft problem.

Ett vanligt problem i Bostad först är grannar som blir störda. Gamla vänner och bekanta som lever i hemlöshet vill komma in och festa, värma sig eller sova över. Joakim har själv ringt polisen och störningsjouren flera gånger. Han har även fått erbjudande om att byta lägenhet genom Bostad först för att slippa störningar.

– Det bästa man kan göra är att försöka välja bort de gamla vännerna och att inte tala om var man bor. Alla kan ha en dålig dag även om de i vanliga fall är lugna, säger Joakim.

En bra stödperson ska vilja göra saker tillsammans

En av framgångsfaktorerna för att Bostad först ska fungera är att den boende har stöd från sin boendestödjure eller Case manager. Stödet behöver vara långsiktigt och flexibelt både i förhållningssätt, kompetens och tillgänglighet. Joakim tycker att han får bra stöd från sin stödperson som han träffar varje vecka.

– En person som stöttar någon i Bostad först ska inte vara dömande utan behöver vara lyhörd och villig att göra saker tillsammans. Så som att följa med på möten som kan vara svåra att gå på själv. Tidigare har jag upplevt att socialtjänsten och sjukvården pratat över huvudet på mig istället för med mig på möten. Det blir en bättre balans när stödpersonen är med för jag vet att hon är på min sida. Jag har en jättebra stödperson, vi ses minst en gång i veckan och jag kan bestämma vad jag vill ha stöd med, säger Joakim.

”Sluta vela och bara kör!”

Joakim är tacksam för att han äntligen fått ett boende som fungerar för honom. När vi frågar hur han tror att hans liv hade sett ut om han inte hade fått lägenhet och stöd genom Bostad först svarar han snabbt.

– Då hade jag inte levt idag. Bostad först har varit räddningen för mig, jag hade antagligen fortsatt att leva i ett destruktivt förhållande. En månad innan jag fick erbjudande om Bostad först hade jag tänkt att jag skulle avsluta mitt liv. Nu har jag ett värde och vill börja jobba. Det är så skönt att kunna välja när man vill umgås med någon och med vem.

Till kommuner som funderar på att starta Bostad först har han bara en sak att säga: ”Sluta vela och bara kör!”